

Rødhals *Erithacus rubecula*

*Jeg holder af hverdagens fugle.
Mest af alt holder jeg af hverdagens fugle .
Den gentagne iagttagelse af de kendte fugle,
der alligevel ikke er helt så kendte.
Fuglenes på en gang fortrolige udtryk viser ved gensynet ofte nye nuancer.*

(Frit omskrevet efter indledningen til Dan Turèlls digt "Jeg holder af hverdagen", som her kan [læses og høres.](#))

Rødhalsen er en rigtig hverdagsfugl – den yngler over det meste af Fyn og kan træffes her året rundt. Det er en livlig, letgenkendelig fugl, som med sit kraftige orange-røde bryst er let at skelne fra andre danske fugle.

Han og hun er ens, ligesom de begge har samme fjerdragt året rundt. Rødhalsen er territorial året rundt og forsvaret aggressivt territoriet overfor andre artsfæller. Både hanner og hunner forsvaret et territorie. Det er synet af indtrængerens orange-røde farve på brystet af fuglene, som "trigger" forsvaret af territoriet.

Fugle, som man ser igen og igen, lærer man på mange måder grundigt at kende, hvorved der let opstår iagttagelser, som kan forundre eller kræver, at man skal søge efter informationer i litteraturen

eller på nettet, for at kunne forklare ”fornuften” i det sete. Eksempler på de spørgsmål, som iagttagelserne vil kunne give anledning til følger nedenfor – svarene må du selv give eller opsøge.

Begge køn synger for at forsvare deres respektive territorier - men er der forskel på sangen for de to køn? Forsvarer hunnen også sit territorie - som er et fødesøgnings territorie - mod hannen i parret?

Størstedelen af de danske Rødhalse er formentlig trækfugle (J. Bønlykke m.fl., 2006: Dansk trækfugleatlas). Hannerne af danske Rødhalse menes oftere at være standfugle end hunnerne. Mange af de Rødhalse, som vi ser her på Fyn om vinteren bl.a. i vore haver, er trækfugle fra nord. Hvilke fordele og ulemper kan man tænke, at de danske Rødhalse-hanner, som forbliver på deres territorie vinteren over, har i forhold til de hanner, som trækker bort om vinteren?

Ungfuglene har en fint plettet fjerdragt uden den røde hagesmæk, som først anlægges når ungerne er ved at kunne klare sig selv. Hvornår begynder de voksne fugle, at opfatte ungerne – egne eller andre pars – som konkurrenter, som aktivt angribes for at forsvare territoriet?

Unge med begyndende rødfarvet bryst

Unge med begyndende rødfarvet bryst

De relativt store øjne er et karakteristisk træk ved Rødhalsen . Undersøgelser har vist, at fugle med relativt store øjne synger tidligere om morgenen og/eller senere om aftenen end andre fugle (se referencer sidst i artiklen). De store øjne gør fuglene i stand til lettere at opdage fjender, selv ved ringe lysforhold. Hvilke fordele opnår Rødhalsen ved at synges tidligere om morgenen end de fleste andre fugle eller tilsvarende senere om aftenen?

Rødhalsen foretrækker løv- og blandskov med rig undervegetation, men findes bl.a. også i parker og større haver. Specielt om vinteren opsøger mange af de tiltrækkende Rødhalse haverne og ses også omkring foderbrætterne.

Link til [de seneste 14 dages observationer af Rødhals på Fyn](#) registreret i Dofbasen.

Forekomst af Rødhals på Fyn de seneste 5 år (2013 – 2018) registreret i Dofbasen. .

Størstedelen af de danske trækkende Rødhalse overvintrer i Vesteuropa og omkring Middelhavet. (J. Bønlykke m.fl., 2006: Dansk trækfugleatlas). De danske ringmærkningsresultater viser bl.a. også, at en ringmærket Rødhals opnåede en alder på over 10 år.

Bestandene af ”hverdagsfuglene” i Danmark er over en lang årrække blevet fulgt via DOF’s [Punkttællingsprojekt](#). Resultaterne offentliggøres i årlige rapporter, hvoraf den seneste er [Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2016](#). Af rapporten fremgår, at Rødhalsen over de 40 år, som Punkttællingerne dækker, har haft en fluktuerende bestandsudvikling, som set over hele perioden måske er svagt stigende i Danmark. Specielt hårde vintre påvirker dødeligheden blandt de overvintrende Rødhalse i Danmark med nedgang i bestanden de(t) følgende år til følge.

Link til sang og kald mm. for [Rødhals](#), fra xeno-canto.org.

Du kan finde yderligere information om Rødhals her:

- Link til artikel på Dofbasen om [Rødhals](#)
- Link til artikel på Fugleognatur.dk om [Rødhals](#)
- Link til undersøgelserne omkring betydningen af de relativt store øjne hos bl.a. Rødhalsen – på [Fugleognatur.dk](#) og [artikel](#) (på engelsk).

August 2018

Tekst og foto[©]: Steen Lauritsen

